

písmene L a pětibokou apsidou. Sloupy drží osmiboký buben kupole. Prostory mezi rameny kříže mají půlválcové klenutí a jsou níže než příčné rameno kříže. Na jižní fasádě jsou celkem tři vysoké a široké dvoustupňové niky, které odpovídají vnitřnímu členění prostoru. Na severní nise jsou uprostřed dvě dvoustupňové niky jedna vedle druhé. V nikách jsou okénka. Předpokládá se, že kostel zažil celkem tři přestavby. Původně měl mramorovou podlahu. Při druhé přestavbě byl na severní straně zhotoven otvor, opatřený dvěma bočnými pilastry. Podlaha byla z udusané hlíny. Při třetí stavební etapě v devatenáctém století byla k západní fasádě přistavěna předsíň, stará západní stěna tak byla odstraněna a stavba získala svou nynější podobu.

Dnes vcházím do této úchvatné starobylé stavby celý rozechvěný. Ze stěn se na mě dívají výjimečně dobře zachované tváře svatých – fresky jsou skutečné unikáty! Vnitřní zdi a klenby kostela byly zcela pokryty freskami. Malé fragmenty přežily dodnes – kolem sedmdesátky výjevů a postav, velkou část z nich se zatím nepodařilo identifikovat. V šedesátých letech devatenáctého století byly staré fresky odstraněny, aby bylo možno nanést novou omítku. V roce 1911 byl kostel vyzdoben olejomalbou. V roce 1961 byly odhaleny stopy první vrstvy fresek. Sejmutí omítky proběhlo v letech 1970–1975. Restaurátoři odhalili významné fragmenty originálních nástěnných maleb.

Na oltářové klenbě je umístěna scéna Nanebevstoupení Páně s apoštoly, v dolní části jsou vyobrazeni církevní otcové, v klenbě vlevo od apsidy je Lazarovo vzkříšení a vedle něj Proměnění páně. V prostoru mezi oltáři jsou obrazy jáhnů, mnichů a biskupů. Jižně od oltáře je výjev Tří mladíků a ohnivá pece (tzv. pece chaldejské). Na levém sloupu před oltářem je Bohorodice Ochránkyně, na jižním sloupu v západní části – sv. Demeter. Na sloupech můžeme spatřit ještě sv. Jiří na bílém koni, sv. Achilla z Larisy a sv. Nikolu.

Nemám slov! Jaká starobylost! Pojdte si sv. Demetera v Patalenici spolu se mnou prohlédnout a vrátit se o tisíc let zpátky v čase.

Co je v okolí ještě k vidění:

- Klášter sv. Petra a Pavla, v jehož dvoře roste pětisetletá vinná réva. Nachází se asi 1,5 km od někdejší vesnice Batkun,

Autentický recept z Jižního centrálního regionu Bulharska

Balkánský sýr na thrácký způsob

Způsob přípravy:

Petržel a cibuli nakrájejte nadrobno. Žampiony, rajčata a balkánský sýr nakrájejte na plátky. Na dno keramické zapékačské misky (gjuveče) nalijte olej a na to dejte část cibule. Poté naskládejte vrstvu balkánského sýra, vrstvu žampionů, vrstvu rajčat a zbylou cibuli. Na to dejte 100 g na plátky nakrájeného kaškavalu, posypte petrželí a dochuťte čubricou. Navrh naskládejte na plátky nakrájenou lukanku.

Takto připravenou zapékačskou misku dejte do trouby a pečte 15–20 minut na 180–200 stupňů. Po uplynutí této doby pečení nádobu odkryjte, posypte zbylým kaškavalem, na vrch rozklepněte vajíčka a pečte dalších 5–10 minut.

Při podávání můžete dozdobit petrželkou nebo pažitkou.

* Autentické suroviny (sirene, kaškaval, lukanka a čubrica) zakoupíte v obchodech s bulharskými nebo balkánskými potravinami.

Potřebné suroviny:

250 g bulharského sýra „sirene“
(balkánský sýr)
200 g sýra typu „kaškaval“
(gouda 45%)
200 g klobásy typu „lukanka“
(lovecký salám)
250 g žampionů
1 cibule
2 vejce
2 rajčata
čubrica
hladkolistá nebo kudrnatá petržel
olej

kteřá je dne součástí obce Patalenica, a 12 km jihozápadně od Pazardžiku. Jde o stále činný mužský klášter. V blízkosti je svatyně boha Asklépia pocházející z 1–4. století n. l. Z velké a důležité středověké pevnosti Batkunion zůstala pouze jedna jediná stěna. V sousední vsi Debraštica je možno vidět 19 zachovalých thráckých mohyl a pozůstatky kostelů a fortifikačních stěn.

- Jeskyně Snežanka se nachází 5 km od Peštery. Navzdory malým rozměrům je v ní možno pozorovat jedny z nejkrásnějších ledovcových útvarů v Bulharsku. Teplota je celoročně 9 °C. Jeskyně patří mezi Sto národních turistických objektů Bulharského turistického svazu, do jeskyně byla zavedena elektřina a je plně vybavená.

Přeji vám pěkný výlet! ◆